

Україні зберігаються такі системні загрози для інвесторів як: політична нестабільність, нестабільне й непередбачуване правове поле, високий рівень корупції, тінізація економіки, вади системи державного правочинства. З огляду на це існує нагальна проблема в удосконаленні та активізації запровадження адміністративно-правових механізмів забезпечення інвестиційної діяльності в Україні.

Отже, процес інвестування відіграє важливу роль в економіці будь-якої країни. Інвестування в значній мірі визначає економічне зростання держави, зайнятість населення і становить суттєвий елемент бази, на якій ґрунтується економічний розвиток суспільства.

Список використаних джерел:

1. Якість інвестиційного клімату і рівень інвестиційної активності в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rb.com.ua>.
2. Авер'янов В.Б. Утвердження принципу верховенства права у новій доктрині Українського адміністративного права / В.Б. Авер'янов // Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2006. – № 11 (61). – С. 57–70.
3. Закон України від 25 червня 2009 року № 1563-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=156317&fpage=1&text=%EF%EE%E4%E0%F2&x=2&y>.
4. Бень Т. До визначення економічної ефективності інвестицій / Т. Бень // Економіка України. – 2007. – № 4. – С. 12–19. Режим доступу: <http://liber.onu.edu.ua/>.

Куркан О.С.

студент,

Міжнародний гуманітарний університет

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВА ОХОРОНА НАДР УКРАЇНИ

Економічний та соціальний розвиток України потребує реалізації усіх джерел збагачення національної економіки. Одним із головних елементів державного багатства є наявні на території України надра, що містять мінерально-сировинні ресурси. Відповідно до ст. 1 Кодексу України про надра від 27 липня 1994 року надра – це частина земної кори, що розташована під поверхнею суші та дном водоймищ і простягається до глибин,

доступних для геологічного вивчення та освоєння [2]. Надра є обмеженими, уразливими та невідновними ресурсами, що забезпечують існування людей, тому на сьогодні найважливішим завданням постає раціональне використання цих природних багатств. З урахуванням природних особливостей надр повинна здійснюватися їх адміністративно-правова охорона.

Питання охорони надр та адміністративної відповідальності за правопорушення у сфері надрокористування порушували у своїх працях спеціалісти з адміністративного та екологічного права, а саме Авер'янова В.Б., Битяка Ю.П., Ківалов С.В., Колпакова В.К., Комзюк А.Т., Шем'яков О.П. та інші.

Враховуючи, що на конституційному рівні закріплено виключне право власності Українського народу на землю, її надра, атмосферне повітря, водні та інші природні ресурси (ст. 13 Конституції України) [1], тому охорона цих прав виведена під особливу охорону з боку держави. Органи державної влади, що є суб'єктами охорони надр, залежно від обсягу і характеру їх компетенції, можна поділити на суб'єкти:

- загальної компетенції – суб'єкти, діяльність яких охоплює різноманітні сфери суспільного життя (Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, місцеві державні адміністрації);

- галузевої компетенції, в якій охорона надр як завдання діяльності відповідного органу співіснує з іншими завданнями як пов'язаними з нею, так й іншими, однак в певній визначеній сфері суспільного буття (Міністерство екології та природних ресурсів України, Міністерство надзвичайних ситуацій, Державна служба гірничого нагляду та промислової безпеки України та інші);

- спеціальної компетенції, що спрямована на реалізацію завдань як безпосередньо з охорони надр, так і інших суміжних, тісно пов'язаних з охороною надр (Державна служба геології та надр України).

Як зазначає Макаренко О.Ю., до адміністративно-правових форм охорони надр відносяться:

- 1) видання адміністративно-правових актів управління нормативного та ненормативного характеру;

- 2) укладання адміністративно-правових договорів (угод);

- 3) вчинення інших дій, які мають юридичні наслідки [5, с. 91-92].

У сфері охорони надр широко використовуються загальні методи державного управління, до основних з них відносяться методи переконання та адміністративного примусу.

Переконання є впливом на свідомість, почуття і волю людей з метою формування в них свідомої участі у виконанні поставлених завдань. Основними засобами переконання в сфері охорони надр, як і в багатьох інших сферах впливу владних суб'єктів, є роз'яснення, обґрунтування, обговорення, моральне та матеріальне стимулювання, пропагування позитивних прикладів [5, с. 104].

Адміністративний примус – владне, здійснюване в односторонньому порядку й у передбачених правовими нормами випадках застосування від імені держави до суб'єктів правовідносин, по-перше, заходів попередження правопорушень, по-друге, заходів припинення правопорушень, по-третє, заходів відповідальності та порушення нормативно-правових установлень [4, с. 547]. Заходи адміністративного примусу в сфері охорони надр застосовують уповноважені органи державної виконавчої влади, а в окремих випадках – суди (судді) для впливу на певне коло зобов'язаних суб'єктів, як правило користувачів надр, з метою забезпечити виконання ними юридичних обов'язків щодо охорони надр, припинення порушень вимог з охорони надр зобов'язаними особами та притягання до відповідальності правопорушників.

Основною формою діяльності суб'єктів адміністративно-правової охорони надр України є правозастосування, що визначається як «управлінська, державно-владна, організуюча діяльність компетентних суб'єктів права, метою якої є реалізація правових норм шляхом ухвалення індивідуально-конкретизованих приписів» [6, с. 55].

В країнах з розвинутою економікою значну роль в охороні навколишнього природного середовища, а насамперед в сфері охорони надр, відіграють громадські організації. В нашій же державі вплив громадських організацій в цій сфері ще недостатній, в першу чергу це залежить від того, що інститут громадського контролю в сфері охорони надр не передбачено в Кодексі України про надра, що є головним законом в сфері охорони надр.

Відповідно ст. 21 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» від 21 червня 1991 року громадським організаціям надані такі повноваження, в тому числі й в сфері охорони надр:

- брати участь у розробці планів, програм, пов'язаних з охороною довкілля, розробляти і пропагувати свої екологічні програми;

- утворювати громадські фонди охорони природи і виконувати роботи по збереженню і поліпшенню стану довкілля;
- брати участь у проведенні спеціально уповноваженими державними органами перевірок виконання природоохоронних планів і заходів підприємствами, установами та організаціями;
- проводити громадську екологічну експертизу;
- вільного доступу до екологічної інформації;
- виступати з ініціативою проведення республіканського і місцевого референдумів з питань охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екобезпеки [3].

Підсумовуючи, можна сказати, що правопорушення в сфері надрокористування, насамперед, виникають в наслідок недосконалого правового забезпечення в сфері охорони надр. Тому, Основними напрямками вдосконалення адміністративно-правової охорони надр України є:

- вдосконалення нормативно-правової бази, що регулює відносини у сфері надрокористування;
- впровадження екологізації правових норм у сфері надрокористування з метою забезпечення їх охорони;
- посилення ролі громадського контролю за використанням та охороною надр.

Список використаних джерел:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. (із змін. та доп.) // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Кодекс України про надра від 27 липня 1994 р. (із змін. та доп.) // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 36. – Ст. 340.
3. Про охорону навколишнього природного середовища : Закон України від 21 червня 1991 р. (із змін. та доп.) // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 41. – Ст. 546.
4. Колпаков В.К. Адміністративне право України: підручник / В.К. Колпаков, В.О. Кузьменко. – К.: Юрінком Інтер, 2003. – 584 с.
5. Макаренко О.Ю. Адміністративно-правова охорона надр України : монографія / О.Ю. Макаренко ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. – Х. : Золота миля, 2012. – 324 с.
6. Перепелюк А.М. Природа правозастосування як елемента правової системи // Держава і право. Юридичні і політичні науки. – 2011. – Вип. 53. – С. 55-60.